

Curierul Sanitas

Nr. 4 (105) Octombrie, 2012

Ședința Biroului Executiv al Sindicatului „Sănătatea”

La 7 septembrie, curent, a avut loc ședința Biroului Executiv al Sindicatului „Sănătatea”. În cadrul ședinței au fost examinate următoarele chestiuni:

1. Cu privire la realizarea hotărârii Guvernului nr. 545 din 25.07.2012 și înaintarea propunerilor de modificare a sistemului de plată a muncii angajaților din IMSP încadrate în asigurările de sănătate.

2. Cu privire la constituirea organizațiilor sindicale primare în Centrele de Sănătate autonome și fortificarea activității organizațiilor sindicale ale Centrelor Medicilor de Familie.

3. Cu privire la mersul realizării măsurilor de optimizare a capacităților și cheltuielilor sectorului spitalicesc. Informația președinților Comitetelor sindicale.

4. Cu privire la necesitatea înaintării propunerilor privind modificarea și completarea Convenției colective (nivel de ramură) pe anii 2010-2013.

5. Cu privire la Avizele-motivație ale Sindicatului „Sănătatea” la proiectele actelor normative.

6. Cu privire la necesitatea elaborării „Culegerii de acte normative în domeniul securității și sănătății în muncă”.

7. Cu privire la mersul pregătirii și desfășurării Spartachiadei lucrătorilor ocrotirii sănătății și participarea la Spartachiada II a Confederației Naționale a Sindicatelor din Moldova.

8. Cu privire la totalurile organizării odihnei și întremării sănătății copiilor și adolescenților în sezonul estival 2012.

9. Cu privire la editarea Diplomei Sindicatului „Sănătatea”.

11. Probleme organizatorice și financiare.

**Buletin informativ
al Sindicatului „Sănătatea”
din Republica Moldova**

Ziua Mondială a Muncii Decente

Mișcarea sindicală din întreaga lume desfășoară la 7 octombrie „Ziua Mondială a Muncii Decente” (World Day for Decent Work), instituită la inițiativa Confederației Internaționale a Sindicatelor (CIS).

Ziua Mondială a Muncii Decente, după cum se menționează în sursele oficiale, este perioada mobilizării forțelor publice-sociale, când sindicatele din toată lumea revendică asigurarea remunerării decente și echitabile a muncii, locuri calitative de muncă, protecție socială sigură, respectarea drepturilor și libertăților angajaților. Manifestările în cadrul Zilei Mondiale a Muncii Decente se desfășoară concomitent în peste 130 de țări, la care participă sute de mii de oameni.

ADRESAREA SINDICATULUI „SĂNĂTATEA” DIN REPUBLICA MOLDOVA

În legătură cu agravarea situației social-economice a salariaților din Unitățile medicale cauzată de încălcările comise vizând plata salariilor, Sindicatul „Sănătatea” din Republica Moldova a remis dlui Nicolae Timofti, președintele Republicii Moldova; dlui Vlad Filat, prim-ministrul Republicii Moldova, dlui Marian Lupu, președintele Parlamentului Republicii Moldova și dlui Oleg Budza, președintele Confederației Naționale a Sindicatelor din Moldova Adresarea Biroului Executiv al Sindicatului „Sănătatea” din Republica Moldova.

ADRESAREA**Biroului Executiv al Sindicatului „Sănătatea” din Republica Moldova****în legătură cu agravarea situației social-economice a salariaților din unitățile medicale, cauzată de încălcările comise vizând plata salariilor**

Biroul Executiv al Sindicatului „Sănătatea” din Republica Moldova își exprimă îngrijorarea în legătură cu agravarea situației social-economice a salariaților din Unitățile medicale cauzată de încălcările comise vizând plata salariilor.

Salariații din Instituțiile Medico-Sanitare Publice (IMSP) încadrate în asigurările de sănătate s-au bucurat că prin Hotărârea Guvernului nr. 545 din 25.07.2012 li s-a majorat salariile cu 10%.

Însă, realitatea este cu totul alta. Mulți conducători ai IMSP, pentru a „realiza” prevederile Hotărârii Guvernului nominalizată, au recurs la reducerea coeficienților de salarizare stabiliți individual salariaților pentru anul calendaristic 2012, ceea ce a condus la micșorarea salariilor de funcție stabilite pentru anul 2012, fapt ce contravine grav legislației naționale. A fost stopată de către unii angajatori plata muncii (sporul) pentru cumularea de profesii (funcții) sau pentru îndeplinirea obligațiilor de muncă ale salariatului temporar absent (fapt ce denotă că avem muncă neplătită, forțată), intensitatea muncii, acordarea ajutorului material și premiere, etc. Prin urmare, salariile angajaților în majoritatea instituțiilor practic nu au fost majorate sau au fost majorate cu mult mai puțin decât cu 10%, precum s-a declarat public.

La o astfel de „hâtrie” au recurs conducătorii IMSP din mun. Bălți, Spitalele Raionale și Secțiile consultative: Briceni, Cantemir, Fălești, Glodeni, Leova, Strășeni, Taraclia, Basarabeasca, Cimișlia; Centrele Medicilor de Familie: Anenii Noi, Cantemir, Comrat, Cahul, Dondușeni, Florești, Ialoveni, Leova, Nisporeni, Ocnița, Soroca, Strășeni, Șoldănești, Telenești, Ungheni, Ceadâr-Lunga, etc.

O altă problemă gravă este, că în ramura sănătății se admit **restanțe la plata salariului**. Potrivit informațiilor din colectivele de muncă, salariile angajaților din unele IMSP se achită cu întârziere mai mult de o lună, cauzată de nerespectarea prevederilor contractelor încheiate de către Compania Națională de Asigurări în Medicină cu IMSP încadrate în asigurările de sănătate.

Până la data de 2 octombrie 2012 nu au fost achitate salariile angajaților pentru luna august în următoarele unități: Centrul Medicilor de Familie Comrat, Centrul Medicilor de Familie Căușeni, Centrul Medicilor de Familie Ceadâr-Lunga, Centrul Medicilor de Familie Criuleni, Centrul Medicilor de Familie Florești; Spitalul Raional Rezina, Spitalul Raional Florești, Spitalul Raional Glodeni; Secțiile consultative Basarabeasca, Criuleni, iar în SR Vulcănești pentru lunile iulie și august.

Prin urmare, în Unitățile medicale nominalizate s-au admis restanțe la plata salariilor, încălcându-se prevederile legislației naționale și internaționale a muncii: art. 142 și 144 din Codul muncii, Convenția colectivă (nivel național) nr. 1 din 03.02.2004, Legea salarizării nr. 847 din 14.12.2002, Convenția colectivă (nivel de ramură) pe anii 2010-2013, Convenția OIM nr. 95 din 01.07.1949, Declarația Universală a Drepturilor Omului din 01.12.1948, care prevăd achitarea salariului prioritar altor plăți și la timp.

Considerăm necesar de ținut cont de faptul, că pentru marea majoritate a lucrătorilor medicali salariul constituie unica sursă de venit. Din cauza neachitării la timp a salariilor, angajații nu au surse pentru a-și asigura un minim de trai lor și familiilor lor, nu achită la timp diferite servicii, fiind penalizați de prestatorii acestor servicii, au restanțe la achitarea plăților pentru școlarizarea copiilor, etc.

Sindicatul „Sănătatea” din Republica Moldova a examinat problema în cauză la lucrările Executivului din 07.09.2012, care a propus Ministerului Sănătății, Companiei Naționale de Asigurări în Medicină, conducătorilor IMSP:

1) întreprinderea de măsuri urgente pentru realizarea necondițională a prevederilor HG nr. 545 din 25.07.2012 privind majorarea salariului cu 10% de la 01.07.2012, luând drept bază de calcul salariul tarifar pentru

categoriei I de calificare 825,0 lei;

2) respectarea actelor normative ce vizează plata muncii la timp.

Cu regret, au trecut deja 2 luni, dar situația nu s-a schimbat și continuă să se agraveze. Din aceste motive, insistent vă rugăm pe Dumneavoastră să impuneți responsabilii de plata muncii să înlăture neajunsurile nominalizate, despre ce să fim informați în scris, ca la rândul nostru să informăm colectivele de muncă.

Sindicatul „Sănătatea” din Republica Moldova susține politica socială a actualei guvernări, pledează pentru dialog social și conlucrare. Însă, în cazul când nu vor fi întreprinse măsuri concrete pentru înlăturarea neajunsurilor enumerate în prezenta Adresare, vom fi nevoiți să apărăm drepturile salariaților recurgând la măsuri legale de protest.

**Biroului Executiv al
Sindicatului „Sănătatea”**

PARTENERIATUL PUBLIC-PRIVAT

Secvențe din istoria parteneriatului public-privat

Mai mulți autori au diferite opinii referitor la apariția parteneriatului public-privat. Este clar una că parteneriatul public-privat a apărut în Franța, prin colaborarea dintre administrația publică a orașului Paris și comercianții care s-au angajat să mențină în ordine străzile orașului în schimbul unor plăți achitate de regiile orașului.

În Marea Britanie parteneriatul public-privat pentru prima dată a fost implementat în sfera deservirii spitalelor (menținerea în curățenie a clădirilor, terenurilor, alimentarea bolnavilor, asigurarea cu apă, salubritatea etc.). Însă, imediat după implementare au apărut și dificultățile. Spitalele nu erau în stare să achite costul serviciilor, deoarece prestatorii privați permanent majorau tarifele. Prin urmare spitalele acumulau mari datorii.

Necesar de luat în considerație un moment foarte important, Marea Britanie niciodată nu a fost țară săracă.

Secvențe din legislația Republicii Moldova

Legislația Republicii Moldova – Legea nr. 179 din 10.07.2008 „Cu privire la parteneriatul public-privat” prevede că fiecare parte a parteneriatului public-privat trebuie să-și asume responsabilități privind repartizarea resurselor, riscurilor și beneficiilor (art. 2). Totodată Legea prevede că parteneriatul public-privat trebuie să se realizeze pe calea unei legături contractuale pe un termen lung dintre un partener privat și unul public.

Aici menționez că în Republica Moldova investitorii, îndeosebi cei străini, nu prea se avântă să încheie contracte pentru a realiza niște proiecte prin parteneriatul public-privat. Teama este că ei nu doresc să facă investiții de durată, știind că bunurile nu le aparțin cu drept de proprietate. Prin urmare, în

scurt timp vor trebui să restituie bunurile, inclusiv cele procurate de ei pentru a face față calității serviciilor. În același timp, serviciile sociale nu sunt atractive dat fiind că partenerii privați riscă să suporte cheltuieli enorme, fără a avea un câștig. Problema este că serviciile sociale, inclusiv și în sănătate, sunt acordate la un nivel foarte jos. Pentru a îmbunătăți calitatea lor sunt nevoie de cheltuieli mari.

Revenim la legislația Republicii Moldova privind parteneriatul public-privat. Parteneriatul public-privat prevede realizarea a unor proiecte sau servicii în cadrul parteneriatului public-privat reciproc avantajos prin condiții contractuale. Prin urmare parteneriatul public-privat reprezintă un mod de finanțare prin intermediul căruia o autoritate publică face apel la parteneri privați de a finanța și a pune în aplicare un serviciu public, iar partenerul privat primește în schimb o plată de la partenerul public sau de la beneficiarii serviciului.

Din această definiție rezultă:

- a) parteneriatul public-privat reprezintă o colaborare dintre sectorul public și cel privat;
- b) condițiile colaborării detaliat trebuie prevăzute într-un contract;
- c) subiecții parteneriatului public-privat trebuie să aibă poziții egale și nu bazate pe subordonare;
- d) ambii subiecți trebuie să-și asume riscurile, cheltuielile și să participe împreună la realizarea veniturilor.

De menționat că contractele au mai multe forme: de antrepriză; prestări de servicii; administrarea fiduciară; locațiune; arendă; concesiune; societate civilă (art.18, alineatul (1)).

Părțile contractului

Partener public este persoana juridică de drept public (Guvernul, administrația publică locală a

orașului, raionului, satului (comunei). Partener privat este persoana juridică cu drept privat sau persoana fizică și/sau asociație a acestora, care au devenit, în condițiile legii, parte într-un parteneriatul public-privat (art.2).

Menționăm că implementarea parteneriatului public-privat în Republica Moldova este îngreunată de mai mulți factori: de mediul corupt; netransparență; lipsa de experiență; costul mare al creditelor oferite de bănci; informații incorecte; teama partenerului public de a pierde controlul asupra prestărilor de servicii; multe formalități care creează dificultăți pentru partenerul privat.

Concluzii

Implementarea parteneriatului public-privat în sănătate poate fi un colac de salvare. Însă există mari probleme:

1. Instituțiile medico-sanitare publice încadrate în asigurările obligatorii de asistență medicală își desfășoară activitatea pe principiile autofinanțării de non-profit.

2. Tarifele (prețurile) la serviciile care în prezent sunt acordate de către angajații instituției (partenerul public) sunt cu mult mai joase decât tarifele (prețurile) la aceleași servicii acordate de partenerii privați.

3. Partenerii privați nu prea doresc să investească în serviciile medicale știind că bunurile nu le aparțin și cheltuielile nu vor da câștig. Ei vor investi numai acolo de unde vor avea câștig (profit).

Ion Cucu,
consilier principal al
Sindicatului „Sănătatea”

CENTRELE DE SĂNĂTATE AUTONOME

Aplicarea Programului național de reformare a serviciilor de asistență medicală, implementarea ordinului Ministerului Sănătății nr. 861 din 10.11.2011 „Cu privire la delimitarea juridică a asistenței medicale primare la nivel raional” necesită și formarea noilor structuri sindicale.

În perioada până în septembrie 2012 în raioanele republicii au fost formate 74 Centre de Sănătate autonome, care își desfășoară activitatea în

conformitate cu Regulamentul stabilit pentru Instituție medico-sanitară publică. În aceeași perioadă în majoritatea din aceste unități în scopul promovării, reprezentării și apărării drepturilor și intereselor de muncă, profesionale, economice și sociale ale membrilor săi au fost formate organizații sindicale primare.

Toate activitățile de organizare a structurilor noi de sindicat în Centrele de Sănătate sunt monitorizate și coordonate de comitetele sindicale ale Centrelor Medicilor de Familie ale raionului.

În legătură cu desfășurarea procedurii de reforme

a sistemului sănătății și în scopul eficientizării managementului sindical, reprezentării și apărării intereselor de muncă, profesionale, sociale, economice, culturale ale salariaților în organizațiile sindicale primare din raioanele republicii Sindicatul „Sănătatea” organizează și desfășoară activități educaționale și informative pentru liderii organizațiilor sindicale din aceste instituții.

Astfel, în luna septembrie, curent, au fost organizate și desfășurate 2 seminare pentru liderii sindicali din Centrele de sănătate autonome și Centrele medicilor de familie din raioanele Anenii Noi, Briceni, Cantemir, Cimișlia, Drochia, Fălești, Hâncești, Ialoveni, Nisporeni, Leova, Orhei, Sângerei, Strășeni, Ștefan Vodă.

La seminar participanții au luat cunoștință cu istoricul, structura organizatorică a Sindicatului, planificarea activităților sindicale, statistici, relații internaționale și unele totaluri de activitate ale Sindicatului „Sănătatea”.

În calitate de lider participanții au aflat care sunt drepturile și responsabilitățile liderului de sindicat precum și drepturile sindicale, ce este un sindicat, raporturile de muncă, dialogul social, negocieri colective, contractele colective de muncă, comunicarea, conflictele colective de muncă, stilurile de rezolvare a conflictelor.

Nu au rămas în umbră nici temele ce țin de evidența contabilă în organizațiile sindicale primare și organizarea tratamentului sanatorial al salariaților.

Studiind legislația națională și internațională

privind remunerarea muncii; protecția veniturilor salariale; evaluarea individuală a muncii și tarificarea angajaților, cursanții au avut posibilitatea să-și consolideze cunoștințele participând activ la lucru în grup.

Consilierii și specialiștii Executivului Sindi-

catului „Sănătatea” au informat participanții și le-au înmănat câte un set de materiale educativ-informaționale pentru lucru de zi cu zi.

Tatiana Melnic,
Consilier principal al
Sindicatului „Sănătatea”

LA STRAJA SĂNĂTĂȚII DE VEACURI

Anul 2012 este un an jubiliar pentru Spitalul Clinic Municipal Bălți – 140 ani de la fondare. Sânt ani de activitate rodnică a unui colectiv de profesioniști, ce zilnic aduc aportul la formarea, dezvoltarea și prosperarea acestei instituții medicale, care cu timpul s-a afirmat drept un centru medical strategic la nordul țării.

Istoria întemeierii Spitalului Clinic Municipal Bălți datează cu anul 1870, când autoritățile orașului Bălți încep construcția primului spital deschis oficial la 18 ianuarie 1872. Era a treia instituție medicală de tip spitalicesc din Basarabia, după spitalul militar și cel orășenesc din Chișinău – actualul Spital Clinic Republican. În 1904 în Bălți se deschide Spitalul evreiesc – care ulterior devine spitalul orășenesc nr. 2. Anul 1964 este un an de importanță deosebită în istoria Spitalului: în conformitate cu Hotărârea Consiliului Miniștrilor al RSSM nr. 89 din 19 februarie 1964 și ordinul Ministrului Ocrotirii Sănătății nr. 60-L din 18 martie 1964, în baza spitalelor orășenești nr. 1 și nr. 2 a fost fondat Spitalul Republican din Bălți, care „a avut o mare importanță atât pentru oraș, cât și pentru întreg nordul Moldovei”, menționează în raportul său Ministrul ocrotirii sănătății de atunci – Nicolae Testemițanu. Medic-șef al Spitalului Republican Bălți a fost numit Ion Cozub. Odată cu reorganizarea Spitalului Republican această instituție a devenit o puternică bază curativ-diagnostică, întrunind toți medicii sub o conducere unică, într-o perioadă scurtă de timp devenind centrul medicinei din zona

de nord a Moldovei, fundamentând relații de colaborare cu instituțiile medicale din raioane. Se deschide stația „AVIASAN” din Bălți pentru deservirea pacienților din raioanele de nord adiacente Bălțului. Pe parcurs Spitalul a fost condus de Eugen Paladi, Vladimir Popa, Clementii Codreanu, Petru Chimerciuc. Printre momentele deosebite în istoria Spitalului se înscrie anul 1993 – darea în exploatare a noului

complex spitalicesc, demararea construcției căruia datează cu anul 1982 fiind susținută financiar de organele de stat republicane și locale, cu dirijarea nemijlocită a șefului secției ocrotirii sănătății Ilie Goreacii și medicului-șef al Spitalului la acea perioadă – regretatul Petru Chimerciuc.

Din anul 1994 la cârma instituției se află medicul șef Grigore Chetrari. O etapă importantă constituie anul 1999, când în scopul realizării prevederilor Legii privind reorganizarea teritorial-administrativă este instituit Spitalul Județean Bălți cu 1165 paturi. În componența Spitalului Județean Bălți au intrat următoarele instituții medicale din municipii: Spitalul Clinic Republican Bălți, Spitalul specializat (serviciile dermatovenerologice, oncologice și secția boli infecțioase), Spitalul pentru copii, Maternitatea municipală, Dispensarul pneumoftiziologic, Dispensarul psihoneurologic, Dispensarul narcologic, Policlinica consultativă. Spitalul Județean Bălți deservea 500 mii locuitori din patru sectoare ale Județului Bălți: Râșcani, Sângerei, Fălești, Glodeni și avea următoarea

structură: blocul central cu secții de profil chirurgical și terapeutic pentru tratamentul pacienților adulți; centrul perinatalogic de nivelul II; departamentul pediatrie; dispensarul ftizio-pulmonologie; centrul consultativ.

Această structură este păstrată până în prezent.

În luna iulie 2003, în rezultatul reformei teritorial-administrative Spitalul Județean Bălți revine la statut de Spital Municipal. De la 1 ianuarie 2004 spitalul își desfășoară activitatea pe principii de autofinanțare în cadrul sistemului asigurărilor obligatorii de asistență medicală.

La etapa actuală Instituția Medico-Sanitară Publică „Spitalul Clinic Municipal Bălți” este o unitate medicală poliprolă cu 27 secții de staționar în care se acordă asistență medicală pe 35 profiluri. Secțiile specializate de profiluri terapeutice și chirurgicale sânt amplasate în Blocul central și sedii adiacente, 3 departamente specializate: Centrul Perinatalogic, Departamentul Pediatrie, Departamentul Ftiziopulmonologie. Asistența medicală specializată de ambulator este acordată de colaboratorii Centrului consultativ și secțiilor consultative ale Centrului Perinatalogic și DPF. Pe 1130 paturi, desfășurate în spital, anual se tratează circa 32 mii pacienți. Din numărul total de pacienți tratați circa 93 la sută sunt tratați în cadrul Asigurărilor Obligatorii de Asistență Medicală conform Programului Unic, circa 30 la sută

sunt pacienți din zonele rurale adiacente municipiului Bălți. Serviciile diagnostic-curative și îngrijiri medicale sunt acordate de circa 1870 colaboratori, inclusiv 301 medici, 744 personal medical cu studii medii, 534 personal medical inferior, 315 personal auxiliar. Din numărul total de medici și personal medical cu studii medii 80 la sută dețin categorie de calificare, inclusiv 60 la sută – categorie superioară. Activează 4 doctori în medicină.

Printre particularitățile activității instituției în ultimii ani se înscriu: implementarea sistemului de management al calității, care de rând cu managementul resurselor umane, financiare și strategic, reprezintă o parte integrantă a managementului general al unei instituții medico-sanitare moderne, creare și funcționare serviciul de audit medical intern, implementarea în activitate a Protocoalelor Clinice Instituționale elaborate în baza Protocoalelor Clinice Naționale. Începând cu anul 2011 în instituție se implementează

Proiectul „Sistemul de rambursare a prestatorilor de asistență medicală și dezvoltare a sistemului case-mix”, având ca obiectiv general dezvoltarea metodelor de contractare, îmbunătățirea performanței și rezultatului rambursării prestatorilor de asistență medicală în instituțiile spitalicești în funcție de complexitatea cazurilor (DRG, CASE-MIX).

În Spital activează secții care acordă servicii medicale unice la nordul republicii, cum ar fi: neurochirurgie, chirurgia endoscopică, chirurgie vasculară, toracală, oncologie, chimioterapie. Unele servicii desfășurate în instituție deja se acordă populației raioanelor de nord conform principiului de regionalizare a asistenței medicale, inclusiv: hemodializă, urgențe pediatrie, perinatalogie, tratamentul antiretroviral în infecția HIV/SIDA, diagnostic bacteriologic al tuberculozei în cadrul Laboratorului Regional de Referință al DPF Bălți. Specialiștii instituției prelungesc să acorde servicii medicale pe linia serviciului r e p u b l i c a n „Aviasan”.

O recunoaștere a faptului că Spitalul Clinic Municipal Bălți asigură condiții de securitate și de calitate a îngrijirilor și tratamentului acordat pacienților constituie acreditarea de către Consiliul Național de Evaluare și Acreditare în Sănătate. SCM Bălți continuă să fie bază clinică a Facultății de Rezidențiat și

Secundariat clinic a USMF „N. Testemițanu”. Astfel, în instituția noastră are loc pregătirea postuniversitară prin rezidențiat a medicilor specialiști pe profilurile: chirurgie, medicină internă, anesteziologie și terapie intensivă, neurochirurgie.

O trecere în revistă a activității secțiilor la etapa actuală pun în evidență implementarea unor noi metode de diagnostic și tratament, în special în secțiile cu profil chirurgical. O evoluție favorabilă a înregistrat Departamentul Pediatrie. Cu sprijinul Agenției Elvețiene pentru Dezvoltare și Cooperare, în cadrul proiectului moldo-elvețian „Regionalizarea serviciilor pediatrice de urgență și terapie intensivă în Republica Moldova (REPEMOL), la baza Departamentului a fost creat centrul regional de asistență pediatrică de urgență și terapie intensivă pentru regiunea de nord a Republicii Moldova. Gratie acestui proiect, precum și cu suportul financiar al APL și unor sponsori (compania „Orange”, „Gura Cainarului”), edificiul instituției a fost

reparat, renovat, înzestrat cu utilaj modern. A fost creată și activează Unitatea Primire Urgențe (UPU), renovată secția terapie intensivă pediatrică, reconstruit capital blocul operator al Departamentului.

În contextul strategiei de reformare a sistemului spitalicesc din Republica Moldova colectivul spitalului este în așteptarea conferirii Spitalului Clinic Municipal Bălți statutului de spital regional. Conștientizăm cu toții că regionalizarea sectorului spitalicesc va asigura sporirea calității serviciilor medicale prestate și va contribui la ameliorarea continuă a accesului populației din raioanele de nord la asistență medicală specializată spitalicească și de ambulator inclusiv în cadrul sistemului Asigurărilor Obligatorii de Asistență Medicală.

Stella Gorea,
președintele CS al SCM Bălți

SPARTACHIADA XXVII A LUCRĂTORILOR OCROTIRII SĂNĂTĂȚII

Securitatea și sănătatea în muncă a lucrătorilor ocrotirii sănătății a fost și este o prioritate a Sindicatului „Sănătatea” de-a lungul anilor. De sănătatea lor, a angajaților ramurii, în mare măsură depinde calitatea muncii lor, de acordare a asistenței

medicale populației.

Prin exemplul propriu, medicii pot chema și antrena cetățenii la o viață activă și exerciții fizice. Astfel, reprezentanții ramurii sănătății anual se întrunesc pentru ca să participe la competiții sportive

și dau exemplul unui mod de viață sănătos și frumos și pentru a demonstra că sunt adepți înfocați ai mișcării și exercițiului fizic. Cu peste 4 decenii în urmă a fost dat startul acestei frumoase tradiții a Sindicatului „Sănătatea” și Ministerului Sănătății.

În perioada 14-16 septembrie curent, la baza Casei de odihnă „Campingul din Vadul-lui-Vodă” s-au desfășurat competițiile finale ale Spartachiadei XXVII-a lucrătorilor ocrotirii sănătății, organizată de Sindicatul „Sănătatea” și Ministerul Sănătății. Deschiderea celei de a 27 ediție a Spartachiadei lucrătorilor medicali a fost făcută de Victor Benu, președintele Sindicatului „Sănătatea”. Victor Benu a menționat importanța practicării sportului

pentru a avea un mod sănătos de viață și a ura participanților succes. La deschidere au luat parte dl Alexandru Holostenco, Direcția politici în managementul personalului medical a Ministerului Sănătății, dl Mihail Hîncu, vicepreședintele Confederației Naționale a Sindicatelor din Moldova și reprezentanți ai Comitetului Național Olimpic din Republica Moldova.

La Spartachiadă au participat peste 700 amatori ai sportului și culturii fizice din instituțiile medico-sanitare republicane, municipale, raionale, centrele de sănătate publică, sistemul farmaceutic, privat

și alte categorii de salariați, formând 45 echipe sportive.

Competițiile s-au desfășurat la 8 probe sportive: minifotbal, volei feminin, volei masculin, tenis de masă, șah, jocul de dame, aruncarea dartsului și tragerea otgonului.

Majoritatea echipelor participante la competiții au demonstrat o pregătire sportivă bună. Menționăm că în cadrul Spartachiadei cele mai rezultative echipe au fost:

Volei proba masculină:

I - Asociația farmaciștilor;

II - USMF „N. Testemițanu”;

III - mun. Chișinău.

Volei proba feminină:

I - Cahul;

II - Comrat;

III - Dondușeni.

Mini-fotbal:

I - Centrul Național Științifico Practic de Medicină Urgentă;

II - Asociația Farmaciștilor;

III - Soroca.

Tragerea otgonului:

I - Soroca;

II - Stația Zonală de Asistență Medicală Urgentă „Centru”;

III - Centrul Național Științifico Practic de Medicină Urgentă.

Tenis de masă (femei):

I - Railean Angela, raionul Orhei;

II - Sîrbu Olga, ACSR a CS;

III - Arseni Ana, Asociația Farmaciștilor.

Tenis de masă (bărbați):

I - Radu Gheorghe, Stația Zonală de Asistență Medicală Urgentă „Centru”;

II - Garaba Alecu, Spitalul Clinic Republican;

III - Vacarciuc Ion, Comrat.

Șah (femei):

I - Nedbailova Tatiana, Bălți;

II - Cușnir Elena, Centrul Național Științifico Practic de Medicină Urgentă;

III - Bortă Lidia, Ialoveni.

Șah (bărbați):

I - Moscalciuc Iurie, Orhei;

II - Baidaus Adrian, mun. Bălți;

III - Arnaut Tudor, Basarabeasca.

Joc de dame (femei):

I - Odagiu Ada, raionul Soroca;

II - Lăpteanu Maria, Asociația farmaciștilor;

III - Tabarcea Galina, mun. Bălți.

Joc de dame (bărbați):

I - Banaru Mihai, Spitalul Clinic Republican;

II - Tornea Dumitru, Vulcănești;

III - Oineagră Vasile, USMF „N. Testemițanu”.

Aruncarea darțului (femei):

I - Hadîrcă Marina, Sângerei;

II - Mămăligă Natalia, Hîncești;

III - Chiriac Larisa, raionul Cahul.

Aruncarea darțului (bărbați):

I - Lesnic Octavian, Ministerul Sănătății;

II - Cîrciumaru Petru, Centrul Național Științifico

Practic de Medicină Urgentă;

III - Chișcă Adrian, Orhei.

Au fost menționați cei mai buni jucători precum:

• Mini-fotbal: Chirică Alexei, Ungheni – portar; Pascaru Sergiu, Centrul Național Științifico Practic de Medicină Urgentă – înaintaș; Zaița Mihai, USMF „N. Testemițanu” – apărător.

• Volei (femei): Iancioglo Ala, Comrat; Mardari Violeta, Dondușeni; Hantea Aliona, Cahul.

• Volei (bărbați): Harea Ștefan și Doga Alexandru, Asociația Farmaciștilor, Tănase Dorin, USMF „N. Testemițanu”.

Menționăm că printre cele mai bune echipe s-au manifestat: Asociația Farmaciștilor și Centrul Național Științifico-Practic de Medicină Urgentă, care au participat la toate probele propuse și s-au clasat pe I, II și III luând astfel, cele mai multe cupe și Diplome atât ale Ministerului Sănătății și Sindicatului „Sănătatea” cât și ale Comitetului Național Olimpic din Republica Moldova.

Învingătorii dintre echipe și sportivi au fost decorați cu Diplome și cupe sportive, premii bănești

din partea Sindicatului „Sănătatea”, iar cei mai buni sportivi au fost decorați cu Diplomele Comitetului Național Olimpic din Republica Moldova și premii bănești din partea Sindicatului „Sănătatea”. Participanții la Spartachiadă vor fi menționați și în colectivele de muncă.

*Mihail Dutca,
președintele Comitetului Organizatoric al
Spartachiadei XXVII*

SPARTACHIADA II A CONFEDERAȚIEI NAȚIONALE A SINDICATELOR DIN MOLDOVA

În perioada 28-30 septembrie curent, la casa de odihnă Campingul din Vadul lui Vodă s-a desfășurat Spartachiada II-a a Confederației Naționale a Sindicatelor din Moldova.

La competiții au participat peste 500 de sindicaliști, membri ai centrelor sindicale-naționale ramurale, întruniți în 17 echipe.

La Spartachiadă au participat atât tineri, cât și vârstnici. Domnul Oleg Budza, președintele Confederației Naționale a Sindicatelor din Moldova, a menționat că sindicatele au susținut și vor susține sportul, pentru că acesta este un factor primordial care influențează modul cum lucrează salariații din țară și ce nivel de performanță și eficacitate în muncă au.

Domnul Nicolae Juravschi, președintele

Comitetului Național Olimpic, a felicitat sportivi pentru participarea activă la competiții.

La prima etapă a Spartachiadei competițiile de masă s-au desfășurat în cadrul colectivelor de muncă. Cea de-a II-a etapă au constituit-o competițiile ramurale între colectivele de muncă.

Etapă a III-a a presupus desfășurarea competițiilor finale între echipele câștigătoare ale centrelor

sindicale național-ramurale. Acestea au concurat la 9 probe de sport: volei femei, volei bărbați, mini-fotbal, tenis de masă, joc de dame, șah, ștafeta olimpică 4 x 100 m, tragerea odgonului și cursa olimpică 1000 m.

Astfel, Sindicatul „Sănătatea” a selectat pentru participare un grup din 40 cei mai buni sportivi,

participanți la Spartachiada ramurală, din instituțiile: Asociația Farmaciștilor, Centrul Național Științifico-Practic de Medicină Urgentă, Spitalul raional și Centrul medicilor de familie Cahul, Spitalul Clinic Republican, Centrul medicilor de familie Vulcănești, Centrul de sănătate publică Soroca, Centrul de sănătate publică Orhei, Spitalul Clinic Municipal Bălți, Stația Zonală Asistență Medicală Urgentă „Centru”, Policlinica stomatologică Orhei, Spitalul raional și Centrul medicilor de familie Soroca,

USMF „N. Testemițanu, Spitalul raional Comrat. Echipele sportive ale Sindicatului „Sănătatea” au participat la toate probele propuse demonstrând următoarele rezultate: tenis de masă – locul I; joc de dame – locul II; volei femei – locul III.

În urma evaluării prestației sportivilor de către comisia de arbitri, în clasamentul general pe echipe,

Sindicatul „Sănătatea” a fost desemnat pe locul II.

Câștigătorii competițiilor sportive au fost premiați cu diplome ale Confederației Naționale a Sindicatelor din Moldova și Comitetului Național Olimpic din Republica Moldova, cupe și cadouri de preț.

Mihail Dutca,
vicepreședintele Sindicatului „Sănătatea”

SECURITATEA ELECTRICĂ ÎN MEDICINĂ

1. Efectele acțiunii curentului electric asupra corpului uman.

2. Efectele acțiunii tensiunii electrice.

3. Rezistența corpului uman.

4. Protecția împotriva atingerii.

5. Protecția împotriva tensiunii de atingere pe părțile accesibile ale echipamentelor electrice medicale.

6. Clasele de utilaje electrice medicale.

7. Specificul exploataării unor tipuri de echipamente medicale electrice.

8. Volumul și periodicitatea verificării echipamentelor electrice medicale.

Creșterea semnificativă a diversității tehnicii medicale utilizate, precum și introducerea în practica medicală a sistemelor multifuncționale și automatizate, calculatoarelor și microprocesoarelor necesită o nouă abordare, privind asigurarea securității utilizării acestor echipamente medicale, înaintea cerințe ridicate către calificarea personalului de deservire a acestei tehnici.

Personalul trebuie să cunoască și să respecte cerințele documentației de exploatare a echipamentelor, a standardelor, regulamentelor, instrucțiunilor, precum și să posede abilitățile necesare pentru exploatarea tehnicii medicale moderne, pentru a garanta o siguranță stabilă pacienților, personalului medical și pentru o protecție a mediului.

Securitatea electrică a personalului medical, a pacientului în timpul utilizării echipamentelor electrice medicale trebuie să fie asigurată de:

- construcția echipamentelor medicale care trebuie să fie sigure atunci, când sînt utilizate singure sau în sistem, să îndeplinească cerințele standardelor și a altor documente normative;

- construcția instalațiilor electrice pentru alimentarea echipamentelor electrice medicale, care trebuie să corespundă Cerințelor construcției instalațiilor electrice și altor acte normative tehnice;

- un personal de deservire calificat, special instruit și atestat;

- sistemul de deservire tehnică și reparație a echipamentelor medicale;

- încăperi ce corespund

cerințelor și normelor de construcție;

- utilizarea corectă a mijloacelor și echipamentelor de protecție individuală.

În timpul lucrului personalul medical și de deservire trebuie să îndeplinească cerințele standardelor respective de securitate și sănătate în muncă și indicațiile actelor de exploatare a echipamentelor medicale electrice respective.

În practica medicală pot fi aplicate doar produsele care corespund cerințelor standardelor, condițiilor tehnice și altor acte normative tehnice, admise către exploatare în condițiile indicate.

Mijloacele de protecție, folosite pentru asigurarea securității personalului și a pacienților în timpul exploataării unor tipuri de produse ale tehnicii medicale (de exemplu, a aparatelor Roentgen, aparatelor fizioterapeutice ș.a.) trebuie să corespundă standardelor și altor acte normative tehnice pentru aceste mijloace.

Actele de însoțire a produselor tehnice medicale conțin informație importantă pentru personal în domeniul exploataării corecte și inofensive a deservirii tehnice și reparației utilajelor, cât și pentru asimilarea principiilor de funcționare a lor. De regulă, actele de însoțire conțin pașaportul, instrucțiunile de exploatare și descrierea tehnică a produsului.

Setul complet al actelor de însoțire trebuie să se păstreze nemijlocit în secția, care exploatează echipamentul dat. Este interzisă exploatarea echipamentului electric medical fără prezența actelor de însoțire.

Personalul trebuie să cunoască informația, expusă în actele de exploatare, și să utilizeze echipamentul respectiv conform cerințelor și indicațiilor.

Urmăriți în numărul următor.

Curierul Sanitas

Buletin informativ
al Sindicatului "Sănătatea"
din Republica Moldova

Adresa: mun. Chișinău,

str. 31 August 1989, nr. 129.

Tel. 23-73-13. E-mail: sindsan@mail.ru

www.sindsan.md

Tipografia "CRIO" SA Com. 1131 Tiraj 3500 ex.

